

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnements bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlijk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

De Postrijder verschijnt s'ondsdays, s'onderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en bij alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

TONGEREN, DEN 15 MAART.

Koeljenmarkt van Tongeren.

Onze achtbare representant, M. Julliot, heeft in de zitting van gisteren der Kamer der Volksvertegenwoordigers, het woord genomen om de aandacht van M. den minister van binnenlandsche zaken te roepen over de dringende noodzakelijkheid van den koeljenmarkt van Tongeren te herstellen. De Kamer, zeide M. Julliot, heeft het gouvernement de macht gegeven om maatregelen te nemen ten einde de uitbreiding der runderpest te beletten. Doch het grootste deel der maatregelen genomen door het staatsbestuur zijn tegenstrijdig met de gezonde rede en de belangen der bevolkingen. M. Julliot heeft vooral de afschaffing van den koeljenmarkt van Tongeren aangehouden als een nootlottige maatregel aan denwelken zoohaast mogelijk een einde moet gesteld worden.

M. Vandenpeereboom, minister van binnenlandsche zaken, heeft geantwoord dat de maatregelen die hij genomen heeft, voorgeschreven waren door de kunst en de voorzichtigheid. Hij heeft begonnen met de veemarkten te doen sluiten en slechts het verkoop van vette beesten toe te laten op de markten van sommige groote steden.

M. de minister heeft nogtans beloofd van de zaak nogmaals te onderzoeken en zoo het mogelijk is regt te doen aan de klagten der stad Tongeren.

Runderpest.

Wij ontleenen de volgende regels aan eenen openzending welke M. de gouverneur van Limburg aan de gemeente besturen der provincie komt toe te sturen:

- » Er hebben zich gemeente besturen bij rekwesten tot het Staatsbestuur gewend
- » nopens de afschaffing van de veemarkt te Tongeren, welke allen tot weigerende beslissingen hebben aanleiding gegeven. Achtervolgens eenen Staatsbrief van den H. Minister van binnenlandsche zaken, dd. 9 dezer, die voor doelwit heeft een einde te stellen aan die reclamen, heb ik de eer u te verwittigen dat die markt niet zoude kunnen hersteld worden zoolang het bestaan der veerziekte in België en in Holland het Staatsbestuur zal verplichten het rondleiden van vee binnen de engste palen te beperken.

De *Moniteur* kondigt eene nieuwe cirkulaire af van den minister van binnenlandsche zaken, die wij hier laten volgen:

Sire,

De besmettelijke tijphus, dien men gelukt was teenemaal uit het land te weeren, is op nieuw in de provincie Antwerpen losgebarsten. Het blijkt uit de leiten te dezer gelegenheid bevonden, dat in de meeste gevallen, de ziekte zich opeend bij verdachte dieren, onlangs gekocht zonder dat de eigenaar de noodige voorzorgen had genomen, om zich te verzekeren over hunne voortkomst en hun gezondheids-toestand. De Staat kan niet lijden door zoolanige zorgeloosheid, en er bestaat reden de noodige maatregelen te nemen, om de openbare schatkist te vrijwaren tegen de geldelijke gevolgen, die zij zouden kunnen hebben, door beter de wettelijke schikkingen over de gezondheidsdienst te doen in acht nemen. Het is om dit dubbel doel te bereiken, dat ik de eer heb aan Uwe Majesteit voor te stellen, het hierbij gevoegde besluit van 9 februarij 1866, in uitvoering genomen der wet van den 7 dezer maand, te volledigen.

De minister VANDEN PEERBOOM.

Gezien dat het noodig is op eene meer preciese manier de konditien te bepalen, aan welke de toepassing der schadeloosstelling onderworpen is, verleend door art. 3 van ons besluit van 9 februarij hooger genoemd.

Op voorstel van onzen minister van binnenlandsche zaken, hebben wij besloten en besluiten: ART. 1. De schadeloosstelling, voorzien bij art. 3 van het koninklijk besluit van 9 februarij 1866, zal alleentijg verleend worden, voor zoveel:

1° Dat, de eigenaars der beesten, afgemaakt ten gevolge van den tijphus voldaan hebben, behalve de verplichtingen door gezegd artikel

opgelegd aan al de wettelijke schikkingen van de gezondheidsdienst.

2° Dat, gedurende eene maand voor de verschijning der eerste teekens van de ziekte zij in bezit waren en in de goede gezondheid, van al de dieren, bij welke het bestaan van den besmettelijken tijphus is opgemerkt.

In geval voor die laatste reden, de schadeloosstelling niet wordt verleend, zal er door eene bijzondere beslissing, door den minister van binnenlandsche zaken over bestatigd worden.

Wij roepen de aandacht van onze buitenvrienden op deze cirkulaire in; het is belangrijk de bepalingen in het oog te nemen, wil men vergoeding voor het afgemaakt vee bekomen.

Brand van den schouwburg van Brest.

Men schrijft uit Brest, 11 maart:

» Onze schouwburg bestaat niet meer; een brand, waarvan de oorzaken onbekend zijn, heeft hem geheel vernield.

» Men is de ramp gewaar geworden na de repetitie van den *Bassu* en den *Postillon de Lonjumeau*, welke het programma der vertooning van dien avond uitmaakten.

» Gedurende het oogenblik van de uitbeeling der kaarten, welke op de groote vertooningen vooral uitgegeven worden, hoorde de bureelst, met de huffetten van den tweeden en derd n rang gelast, eenen zeeman aan de scheldwachter zeggen, die aan de poort van den tuin der zeprefektuur staat, dat er brand in den schouwburg was.

» De scheldwachter haaste zich van de waarheid te gaan overtuigen en hij was niet weinig verwonderd te zien dat de gansche zaal in vlam stond. De soldaat had geen uitgang om zich te redden.

» Hij klom naar den foyer van den eersten rang, doch het was hem onmogelijk de vensters te openen. Alstoen begaf hij zich naar den tweeden rang; doch daar was hij gelukkiger; hij kon de vensters openen en op het balkon springen om hulp te vragen, welke men hem niet kon verlenen; er werd eene leer aangebracht, doch deze was te kort en de brand maakte steeds vorderingen.

» Gelukkig kwam er een moedig man, M. Kernaric, bijzonder makantien der marine toegesnel; hij verbrijzelde de vensters van den foyer van den eersten rang en was gelukkig genoeg den soldaat te redden, die te midden eener rookwolk verstrakte.

» Dit is het enige opmerken-waardige incident betrekkelijk het personeel. Gelijk althij zijn er eenige gekwetsten, doch de ongelukken opzichtsens zulken grooten brand, zijn God zij dank! niet ernstig.

» Onze schouwburgzaal dagterkende van 1780. Zij was van twee konpagieën voor eene som van 180,000 francs verzekerd; deze som is onbeloofend in vergelijking bij de ramp. De verzekering was het verleden jaar vernieuwd.

» Men zal wellicht van 4 tot 500,000 francs moeten besteden om de zaal te herbouwen, te versieren en te meubleren.

Een stoutmordige dieftal.

Men leest in den *Messenger Franco-Americain*:

» Verleden dinsdag, omtrent 2 ure namiddag, kwamen er 12 mannen tegelijkertijl te Liberty Clay County (Missouri) aan; drijfhunner verwijderden zich tot op eene bijna gelijken afstand om de waak in den omtrek der stad te doen, en de negen andere begaven zich naar de bank.

» Terwijl 7 hunner al de toegangen van het gebouw bewaakten, drongen de twee anderen er binnen, en met de pistool op de borst dwongen zij den kassier, M. Baird en zijnen zoon, hun al het geld af te leveren, hetwelk er in de bank gedeposeerd was; de som beliep 72,000 dollars.

» Zoohaast zij vertrokken waren stak M Baird het hoofd buiten het venster en poogde door zijne kreten het alarm te geven. Zekere Wynoon hoorde die kreten en begon insgelijks te roepen; doch bijna terzelfder tijl werd hij door vijf gewerschoten stekdood neêrgevelt.

» De twaalf medeplichtigen sprongen alstoen te paard en verwijderden zich in galop.

» Dertig burgers der stad hebben hun vervolgd en hun getal was des anderendaags tot meer dan 50 aangegroeid, doch tot hiertoe zijn al de opzoekingen vruchteloos geweest.

» Toen de moordenaars tot op 10 mijlen afstand van Liberty, ter plaats genaamd Kent on Mount Gilead waren aangekomen, hebben zij de opbrengst van den dieftal verdeeld, ten einde zich des noods te kunnen verspreiden. Men heeft er drij van hen herkend, als hebbende aan de guerrilleros van een laatsten oorlog toebehoord.

» Ons leger telt tegenwoordig generaals 32; generaals-majoor bevelhebbers van provincieën 5; plaats-kommandanten 2; staf-officieren 31; intendenden, officieren 171; gezondheidsdienst, officieren 162; plaats-majoor 56; infanterie 1383 officieren; kavallerie, 309 officieren; genarmerie 44; artillerie 231; genie 93; trein 8; in non-activiteit 60. Van die officieren telt de Leggolds-orde 2 groot-linten, 3 groot-officieren, 17 kommandeers, 71 officieren en 468 ridders. Slechts 28 officieren draagen het ijzeren kruis, maar 889 dragen de dekoratie van 25 jaren dienst.

» Eenige gemeenten hebben reeds, op voorbeeld van het gouvernement, besloten hare barreelrechten af te schaffen. Ook hebben de gemeenten Vosselaere, Lambeghem en Meerendré besloten dat er geen barreelrechten meer zullen betaald worden op den nieuw gelegden steenweg van aan de herberg *het Vosken*, te Vosselaere, tot aan Durinberg op de bruggele vaart, binnen de gemeente Meerendré.

» Volgens het *Journal de Charleroy* zou het M. Martin Jourlet niet zijn, die in junij aanslaande van zijn mandaat afziet, maar wel M. Joseph Jourlet. Het arrondissement van Soignies en niet dat van Athis, zou dus eene schuldplaats geven aan den omstier, die het den deelmarkt van de genesche deputatie. — Het *Journal de Gand* logenstaft echter dit nieuws. Wie van die twee bladen zegt de waarheid?

» Men leest in de *Tijl*: Voor eenigen tijl is door de *Bien Public* van Gent gemeld, welk beriebt een aantal Nederlandsche bladen hebben overgenomen, dat er bij eenige katholieken aan gedacht werd om een Neêrlandsch-Belgisch bataillon zoutaven op te richten, waarvan het onderhoofd door vrijwillige bijdragen van Nederland en België zou worden bekostigd. Thans vernemen wij van goeteland, dat het daartoe strekken te voorstel te Rome niet is aangenomen. Zijne Eminente de kardinaal Antonelli meent, dat het nu gevormde leger van Z. H. sterk genoeg is om de orde te handhaven.

» Vrijdag heeft er een tweegevecht plaats gehad in het Terkamerenbosch, tusschen een der zoonen van een der oudste belgische generaals en een Franschman, die door Brussel reisde. De twee tegenstrijvers zijn gekwetst.

» Gisteren namiddag, rond 3 1/2 ure, is men aan de afbraak der fortificatie, nabij de Lillopoort, van een smertelijk ongeluk getuigen geweest, waarvan men ons de volgende bijzonderheden verhaalt:

» De genaamde Hendrickx toezichter van gemelde werken, was op de vesting, met een honderd, steenen aan 't loskappen, toen eensklaps eene zware ontploffing zich deed hooren en een hoop aarde en steenen met geweld omhoog vlogen. Ook Hendrickx werd tot op eene hoogte van vijf voet geworpen, en toen hij op den grond teruggevallen was, bleef hij bewegeloos liggen; hij was zoo zwaar aan de benen gewond, dat men voor zijn leven vreesde. Men heeft hem naar het gasthuis gedragen.

» Vele personen maakten zich bij het hooren der ontploffing verschromt uit de voeten. De klak van dien ongelukkigen Hendrickx vloog rum een huishoog en de klep van den vijlging stappen vandaar. Al zijne kleederen hingen aan stukken.

» Een ander wetkman, welke bij de ontploffing ook eenen steen tegen het hoofd had gekregen en heftelijk gekwetst werd, is insgelijks naar het gasthuis gebracht.

» Toen het ongeluk gebeurd was, is men onmiddellijk den grond begonnen op te delven, om de oorzaak der ontploffing op te zoeken. Men vermoedt dat het een mijn is, welke vroeger met zal gesprongen zijn en thans door het kappen der knoofzel zal gevat hebben.

» Een oogenblik voor de ontploffing stond M. Ocket, inspektieur de politie, op dezelfde plaats met Hendrickx te klappen en hij had zich nauwelijks verwijderd toen het ongeluk gebeurde. Hendrickx bevond zich dezen voormiddag aan de biterhand.

» Men schrijft uit Amsterdam, 12 maart:

M. Thorbeck heeft de benoeming tot lid der tweede Kamer voor Groningen aangenomen.

» EX-SLIMME TREK. — Dat het bijgeloof nog niet geheel is uitgeroeid, getunge weder de hier volgende met onardige historie. In het dorp Wouw, nabij Breda, woont op de hofede Vinckenbroek de bouwman J. J. Luyckx, wiens vrouw sedert lang ongesteld is. In den avond van 8 dezer toen al de huisgenoten, behalve de zieke, aan de tafel gezeten waren, werd er aan de deur geklopt; men opent die terstond en ieder is verschrikt eene geheel in het wit gekleedde gedaante te zien binnenkomen, die voor de bedstede der zieke neêrknelt en met eenige

geburen de aanwezenden dwingt zijn voorbeeld te volgen.

» Na rima 1 1 2 ure in die moeilijke positie gelegen te hebben, verwijert zich de gevande geest, een veder waarschuwende dien avond of nacht niet buiten te komen, indien men verlangde dat de zieke zou herstellen. Daags daar-aanvolgende bleek weltra de ware reden van dit raadselachtig bezoek; men had 36 zakken aardappelen, die op de werf gekuuld waren gestolen!

» *La vie à la campagne* bevat een overzicht van den sport, waarin de markies de Cherville de volgende inbechtigen geeft over eene verschrikkelijke worsteling tusschen eenen pakeur en een wild zwijn:

» De markies de Courcelal jaagde met verscherden zijner vrienden in het bosch van Andenne; een zwijn worstelde tegen slechts vier honden, in 't d'pste eener kleine vallei en aan den boord van eenen waterloop.

» Een 20jarige jongen, René genaamd, pakeur van M. de la Ville-Gochoult, kwam toegesnel om de honden te ondersteunen; op het oogenblik dat hij zich op eene onbeplante plaats verstoofde, verliet het dier zijne eerste tegenstrijvers en wierp zich zoo onsuimig op den nieuw aangekomen, dat in weel wild zijn schouder door eenen koppl verbrijzeld werd, het zwijn niet bleef bestaan en dat de jongling omver geworpen werd alvorens hij den tijl had zijnen toestand te begrijpen.

» Het geweer viel aan den linker kant, terwijl zijn eigenaar aan den rechter kant rolde. René werd gedwongen zich met natuurlijke wapenen te verdedigen; hij verweerde zich zovveel hij kon, terwijl het dier hem vertrapelde en zijne vest en broek verscheurde.

» Gelukkig verliet hem zij te koelbloedigheid niet in dit gevaarlijk oogenblik. Den dag te voren had een zijner kameraden verhaald, dat hij zich in eene dergelijke omstandigheid met een wild zwijn had ontslagen, door het met zijn mond te oogen uit te steken; hij poogde van de uitkomst des gebruik te maken; doch op het oogenblik dat hij op het punt was van den eersten steek aan zijnen tegenstrijver toe te brengen, werd hij zoo hevig door dezen geschild, dat zijn mes hem uit de hand viel en in den waterloop rolde.

» Hij was eene tweede maal ontwapend en ware verdoren, inden hij onder krachtidig ware geweest; hij omvat e liet dier met de twee armen, plaaste zich op zulke wijze, dat hij niets van de slagtaubn te vreezen had, en gelukte er in zijnen vinger in het ooghol van het zwijn te steken en er het bebloede oog uit te rukken.

» René, zegt M. de Cherville, zal er met eenige kaenzingen afkomen.

» Hoer zwijn. — In het oostenrijksche dorp Miroitz overleed dezer dagen Antoon Krellheiner, in den ouderdom van bijna 120 jaren. Hij was drij maal gehuwd geweest en had 12 kinderen, 74 kleinkinderen en 39 achterkleinkinderen, die bijna allen bij zijne begrafenis tegenwoordig waren. Hij was nooit ziek geweest en had slechts bij zeer bijzondere gelegenheden wijn of beer gedronken. Vier jaren geleden wandelde hij nog elken zondag naar de kerk, waartoe hij eenen afstand van anderhalf uur had af te leggen, doch na dien tijl begonnen zijne krachten af te nemen, zoodat hij meest te bed moest blijven, waarbij nog kwam dat hij insmiddels blind werd. Zijn vader had den leeftijd van 117 jaren bereikt en snerfacht dagen na zijne vrouw, die in den ouderdom van 96 jaren overleed.

» DE HERTOG VAN ORLEANS. — M. de Bassonville verhaalt de volgende anekdoot opzichtsens den hertog van Orleans:

» De hertog van Orleans die prins-kunstenaar bezocht zeer goedwillig de schilder-ateliers. Eens begaf hij zich naar het werkloos van Roqueplan, die op dit tijdstip eene kamer der zesde verdieping in de Passage Saubier bewoonde.

» — Is M. Roqueplan te huis' vroeg hij.

» — Ja mijnheer, en wilt gij wel zou goed zijn, zijne broek mee naar boven te nemen, welke de kleermaker zoo even heeft te huis gebracht. De schilders wonen zoo hoog.

» En de prins antwoordde:

» — Wel zeker, met genoegen.

» En hij trad bij Camille binnen met den glimlach op de lippen en de broek onder den arm.

Italië.

Florence, 13 maart.

Het gerucht opzichtsens den oproep van troepen onder de vandelens, wordt gelogenstraft. Er is tot hertoe geene kweste van de hebbing van 1865 op te roepen. Slechts de reserven zullen voor de gewone oefeningen van twee maanden opgeroepen worden.